

รายงานผลการประเมินองค์การมหาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (สปร.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

วัตถุประสงค์การจัดตั้ง	ข้อมูลพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นองค์กรบริหารและจัดการความรู้ที่สมบูรณ์ หลากหลาย และเป็นองค์กรพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ และยกระดับคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ 2. ให้บริการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ทั้งในรูปแบบของอุทยานการเรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ 3. ส่งเสริมให้มีพื้นที่สร้างสรรค์ที่เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้บริการด้านการเรียนรู้ รวมทั้งพื้นที่ในการค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งที่เป็นพื้นที่จริงทางกายภาพ และพื้นที่เสมือนจริง 4. สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่หลากหลาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความรู้ 5. ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาทักษะที่หลากหลาย 6. สร้างสังคมการเรียนรู้ในภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล รวมทั้งการนำความรู้ไปต่อยอดและขยายผล เพื่อสร้างรายได้และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ 7. สร้างนวัตกรรมและพัฒนารูปแบบใหม่ของคนทุกช่วงวัย รวมถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นต้นแบบขยายผล 	<ul style="list-style-type: none"> ● งบประมาณ 415.18 ล้านบาท ● รายได้ 209.51 ล้านบาท ● เงินทุนสะสม 24.83 ล้านบาท ● อัตรากำลัง (กรอบ/บรรจุจริง) 168/167 คน ● ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร 129.36 ล้านบาท ● งบประมาณค่าใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน (ประกอบด้วย เงินอุดหนุน + เงินทุนสะสม + รายได้) 500.42 ล้านบาท ● สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ร้อยละ 25.85* <p>*ไม่รวม TCDC (ตามมติคณะรัฐมนตรี 28 พฤษภาคม 2561)</p> <p>ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561</p>

คณะกรรมการองค์การมหาชน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

		วันที่ได้รับแต่งตั้ง	วันที่หมดวาระ
ประธานกรรมการ	นายคณิต แสงสุพรรณ	13 มกราคม 2558	12 มกราคม 2562
กรรมการโดยตำแหน่ง	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	-	-
	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	-	-
	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	-	-
	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	-	-
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา	13 มกราคม 2558	12 มกราคม 2562
	นายเกริก วณิชกุล	13 มกราคม 2558	12 มกราคม 2562
	นายรอม หิรัญพฤกษ์	13 มกราคม 2558	12 มกราคม 2562
	รองศาสตราจารย์บุญสนอง รัตนสุนทรากุล	13 มกราคม 2558	12 มกราคม 2562
	นายดิศทัต โทตระกิตย	13 มกราคม 2558	12 มกราคม 2562
กรรมการและเลขานุการ (ผู้อำนวยการ)	นายอธิปต์ บำรุง	1 มิถุนายน 2559	31 พฤษภาคม 2563

วิสัยทัศน์

“ขยายโอกาสการเข้าถึงนวัตกรรมแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ตามแนวโน้มเทคโนโลยีที่ทันสมัย”

ส่วนที่ 1 : รายละเอียดการประเมินองค์กร

Function Base	Agenda Base	Area Base	Innovation Base	Potential Base	สรุปผลประเมิน องค์กร	คะแนน ITA
สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	-	สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	ระดับคุณภาพ (ระดับ 2) ●	88.57 คะแนน

องค์ประกอบ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน	ผลประเมิน (รายตัวชี้วัด)	สรุปผลประเมิน (รายองค์ประกอบ)
1. Function Base	1.1 มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม			●	สูงกว่า เป้าหมาย
	1.1.1 มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ	1,827.17 ล้านบาท	3,474.39 ล้านบาท	(●)	
	1.1.2 มูลค่าเพิ่มทางสังคม	1. การมีแหล่งเรียนรู้และ องค์ความรู้ที่เป็น ประโยชน์นอกจากจะ ช่วยพัฒนาความรู้และ ทักษะของประชาชน แล้ว ยังมีส่วนในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตและ สร้างสังคมที่ดี ได้แก่ ส่งเสริมให้เด็กและ เยาวชนใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์ มีนิสัย ใฝ่รู้ และลดปัญหา สังคม 2. การมีแหล่งเรียนรู้ กระจายไปยังส่วน ภูมิภาคและช่องทาง การเรียนรู้ออนไลน์ ช่วยลดปัญหาความ เลื่อมล้ำของประชาชน ในสังคมในการเข้าถึง บริการภาครัฐ	เป็นไปตาม เป้าหมาย โดยมีผลการดำเนินงาน เป็นไปตามภารกิจ ดังนี้ 1. ด้านส่งเสริมการอ่าน สบร. ผลิตหนังสือ สื่อ กิจกรรมการการเรียนรู้ และองค์ความรู้ ที่ ให้บริการในแหล่ง เรียนรู้ของ สบร. ทำให้ ผู้ใช้บริการสามารถ พัฒนาทักษะและ ความรู้ ทำให้สามารถ ความเป็นตัวตนของ ตนเองได้ 2. ด้านพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการสร้างสรรค์ ของมิวเซียมสยาม. สามารถจุดประกาย ความอยากรู้ การตั้ง คำถาม และปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนิทรรศการกับ ผู้ชมเพื่อเกิดทักษะการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้ชมเกิดการ พัฒนาความคิด เพิ่ม ความรู้ และสร้างสรรค์ ภูมิปัญญา โดยเฉพาะ กลุ่มเป้าหมายที่เป็น นักเรียน นักศึกษา	(●)	

องค์ประกอบ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน	ผลประเมิน (รายตัวชี้วัด)	สรุปผลประเมิน (รายองค์ประกอบ)
			<p>นักวิจัย และประชาชน ทั่วไป</p> <p>3. ด้านการส่งเสริม องค์ความรู้เพื่อ ประกอบอาชีพ</p> <p>การให้บริการศูนย์ ความรู้กินได้ซึ่งเป็น แหล่งเรียนรู้เพื่อการทำ มาหากิน ทำหน้าที่ ให้บริการองค์ความรู้ที่ เอื้อต่อการสร้างอาชีพ สามารถยกระดับ คุณภาพสินค้าและ บริการในท้องถิ่นให้มี มูลค่าเพิ่มขึ้น ด้วยการ ถ่ายทอดความรู้ใน รูปแบบกิจกรรม สร้างสรรค์ที่ง่ายต่อการ เข้าใจ เข้าถึง และ เหมาะสมกับบริบทของ ท้องถิ่น ประกอบกับ การต่อยอดด้วย นวัตกรรมสมัยใหม่</p> <p>4. ด้านการขยาย โอกาสในการเข้าถึง องค์ความรู้</p> <p>สปร. ผลักดันสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการ เรียนรู้ และใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการ นำเสนอผลงานใน รูปแบบต่าง ๆ เพื่อ ยกระดับให้เป็น ประเทศชั้นนำทั้งใน ภาคเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และ สังคม</p>		
	1.1.3 ความสามารถทางการหารายได้ เพื่อลดภาระงบประมาณภาครัฐ	13.00 ล้านบาท	15.74 ล้านบาท	(●)	
	1.2 ประชาชนและผู้ให้บริการได้รับ ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ของ สปร.	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85.10	●	
	1.3 การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ : แหล่ง เรียนรู้เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา มีศักยภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	●	

องค์ประกอบ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน	ผลประเมิน (รายตัวชี้วัด)	สรุปผลประเมิน (รายองค์ประกอบ)
2. Agenda Base	2.1 การสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ แก่ประชาชน			●	สูงกว่า เป้าหมาย
	2.1.1 ร้อยละการดำเนินการตาม แผนการสร้างความรู้ความ เข้าใจแก่ประชาชน	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	(●)	
	2.1.2 ร้อยละการชี้แจงประเด็น สำคัญที่ทันต่อสถานการณ์	ร้อยละ 100	ไม่มีประเด็น สำคัญต้องชี้แจง	(●)	
	2.2 การขยายโอกาสและส่งเสริมสังคม แห่งการเรียนรู้ในภูมิภาค : ศูนย์ เรียนรู้ระดับตำบล	200 แห่ง	200 แห่ง	●	
3. Area Base	ไม่มีตัวชี้วัด				
4. Innovation Base	4.1 ระดับความสำเร็จของการสำรวจ ความพึงพอใจและพัฒนาการ ให้บริการ	ร้อยละ 80 และองค์การมหาชน เสนอรายงานผลการ ปรับปรุงงานตาม ผลการสำรวจของ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ต่อคณะกรรมการ องค์การมหาชน ภายใน ปีงบประมาณ 2561	ร้อยละ 89.60 และเสนอผลการ ปรับปรุงต่อ กกก. สปร. ในการประชุม ครั้งที่ 10/2561 เมื่อวันที่ 27 ก.ย. 2561	●	สูงกว่า เป้าหมาย
	4.2 ร้อยละของการเบิกจ่ายตาม แผนการใช้จ่ายเงิน	ร้อยละ 96	ร้อยละ 96.70	●	
	4.3 ระดับการพัฒนาด้านการกำกับ ดูแลกิจการ	4.0000 คะแนน	4.9462 คะแนน	●	
	4.4 ข้อเสนอการพัฒนานวัตกรรมของ องค์การมหาชน 1. ระบบสื่อปฏิสัมพันธ์ 3 มิติ เสมือนจริง 2. เรื่อง โครงการนวัตกรรมการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ 3. เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการ และพัฒนาองค์ความรู้ที่ขับเคลื่อน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	ดำเนินการตาม ข้อเสนอของ องค์การมหาชน ร้อยละ 100	ดำเนินการตาม ข้อเสนอของ องค์การมหาชน ร้อยละ 100	●	
5. Potential Base	5.1 การจัดทำและดำเนินการตาม แผนพัฒนาองค์กรและบุคลากร แบบก้าวกระโดด ระยะ 5 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2565)	ดำเนินการตาม แผนพัฒนา องค์กรและ บุคลากร ร้อยละ 100	ดำเนินการตาม แผนพัฒนา องค์กรและ บุคลากร ร้อยละ 100	●	สูงกว่า เป้าหมาย

ผลประเมินรายตัวชี้วัด ● หมายถึง ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมาย (ผ่าน)
○ หมายถึง ผลดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย (ไม่ผ่าน)

ผลประเมินรายองค์ประกอบ ● หมายถึง ผลดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินสูงกว่าร้อยละ 67)
◎ หมายถึง ผลดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินอยู่ระหว่างร้อยละ 50 - 67) **วินิจฉัย**
○ หมายถึง ผลดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินต่ำกว่าร้อยละ 50)

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1. **การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม** ที่ทันต่อสถานการณ์และแนวโน้มในอนาคตที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างมูลค่าผลผลิตด้วยฐานความรู้ โดยการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำสื่อชุดความรู้ในรูปแบบสื่อที่น่าสนใจ ศึกษาประมวลสังเคราะห์องค์ความรู้ ขยายแนวคิดการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้สู่การต่อยอดทางอาชีพ เพื่อนำไปสู่โอกาสในการสร้างรายได้/ประกอบอาชีพ/การพัฒนาทักษะที่จำเป็นในปัจจุบัน และจัดทำชุดองค์ความรู้ในรูปแบบสื่อ/สื่อดิจิทัล/มัลติมีเดีย เพื่อให้องค์ความรู้สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวางในช่องทางที่เหมาะสม โดยมีองค์ความรู้และนวัตกรรมจำนวน 35 องค์ความรู้/นวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นคนไทย 4.0 และประเทศไทย 4.0 รวมถึงการขยายแนวคิดในการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้เพื่อต่อยอดในการประกอบอาชีพหรือทำงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. **การพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้** โดยการให้บริการและบริหารจัดการต้นแบบแหล่งเรียนรู้ อาทิ ห้องสมุดมีชีวิต และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้รูปแบบ Discovery Museum ให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล มีกิจกรรมและสาระการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีประชาชนที่ใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ จำนวน 464,996 คน และเข้าร่วมกิจกรรม 46,656 คน มีการยืมหนังสือและสื่อ จำนวน 456,573 ครั้ง เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการ

3. **การส่งเสริมเครือข่ายในภูมิภาคเพื่อการขยายผลต้นแบบแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้** เป็นการขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ที่ทันต่อยุคปัจจุบันและอนาคต โดยส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานเครือข่ายให้กระจายทั่วทุกภูมิภาค ทั้งในระดับอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบแม่ข่าย และอุทยานการเรียนรู้ระดับจังหวัดที่มีศักยภาพที่จะเป็นแม่ข่ายเพิ่มเติม รวมทั้งอุทยานการเรียนรู้เดิมที่ได้มีการพัฒนาร่วมกับ สอธ.อย่างต่อเนื่อง รวม 53 แห่ง ใน 31 จังหวัด การพัฒนาศูนย์ความรู้ในระดับตำบล 200 แห่ง เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจและบรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการให้บริการ เด็ก เยาวชนและประชาชนในพื้นที่ ให้ได้รับการพัฒนาการอ่านการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ คิดเป็นทำเป็น สามารถขยายผลต่อไปยังพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้เกิดการพัฒนา “คน” ด้วย ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างยั่งยืน และความร่วมมือกับเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ด้วยรูปธรรมที่ทันสมัย 64 แห่ง และข้อมูลพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในระบบ 1,578 แห่ง และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายประชาชนทุกกลุ่ม และทุกช่วงวัยมีโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านเครือข่ายต้นแบบแหล่งเรียนรู้ และสามารถใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงยิ่งขึ้น

4. **การเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เข้าถึงประชาชน** โดยดำเนินการบริหารจัดการและพัฒนาเนื้อหาองค์ความรู้ สื่อดิจิทัล พัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนองค์ความรู้กระจายสู่ภูมิภาคในเชิงรุกผ่านเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย (Digital Knowledge Platform) เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด และภายในเวลาอันรวดเร็ว รวมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการสื่อสารเชิงดิจิทัลในรูปแบบต่างๆ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศที่มุ่งสู่การเติบโตเป็นประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างความเข้าใจองค์ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ที่น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างทั่วถึงยิ่งขึ้นในทุกกลุ่ม และ ทุกช่วงวัย โดยมีผู้เข้าถึงองค์ความรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ 93,067,934 คน/ครั้ง และมีผู้เห็นประโยชน์จากองค์ความรู้ (Engagement) 23,632,881 คน/ครั้ง